

Rapport Nr. 0422

Archeologienota

Ravels, Koning Albertstraat 100
Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Ravels, Koning Albertstraat 100: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Hanne Schonkeren & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053

Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2020-1331

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2020I46

Plaats en datum

Beerse, 22 september 2020

© J. Verrijckt bvba. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

Inhoud

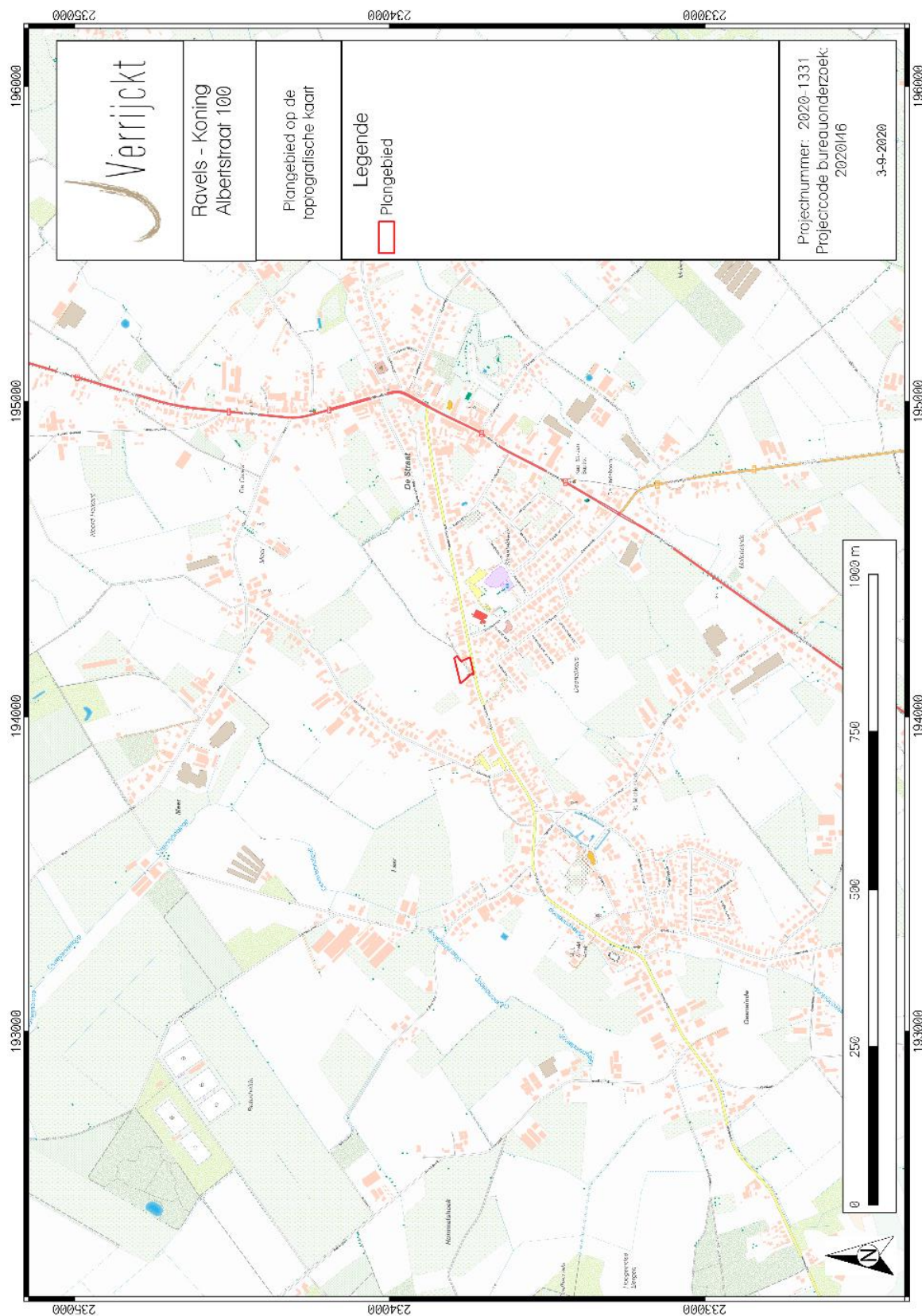
1	Bureauonderzoek.....	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens.....	1
1.1.2	Onderzoeksopdracht	4
1.1.3	Juridisch kader.....	4
1.1.4	Randvoorwaarden	5
1.2	Werkwijze en strategie.....	5
1.3	Aanleiding.....	7
	Huidige situatie en gekende verstoringen.....	7
	Geplande werken en bodemingrepen	7
1.4	Assessmentrapport.....	9
1.4.1	Topografische situering	9
1.4.2	Landschappelijke en hydrografische situering	9
1.4.3	Geologische situering.....	12
1.4.4	Bodemkundige situering	12
1.4.5	Historische bronnen	18
1.4.6	Cartografische bronnen.....	18
1.4.7	Archeologisch bronnen	25
1.5	Besluit	30
1.5.1	Beantwoording onderzoeksvragen.....	30
1.5.2	Archeologische verwachting	31
1.5.3	Potentieel op kennisvermeerdering.....	32
1.5.4	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	33
1.5.5	Samenvatting	35
2	Lijst met figuren.....	36
3	Lijst met tabellen.....	36
4	Plannenlijst	36
5	Bibliografie	39
6	Bijlagen.....	40

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

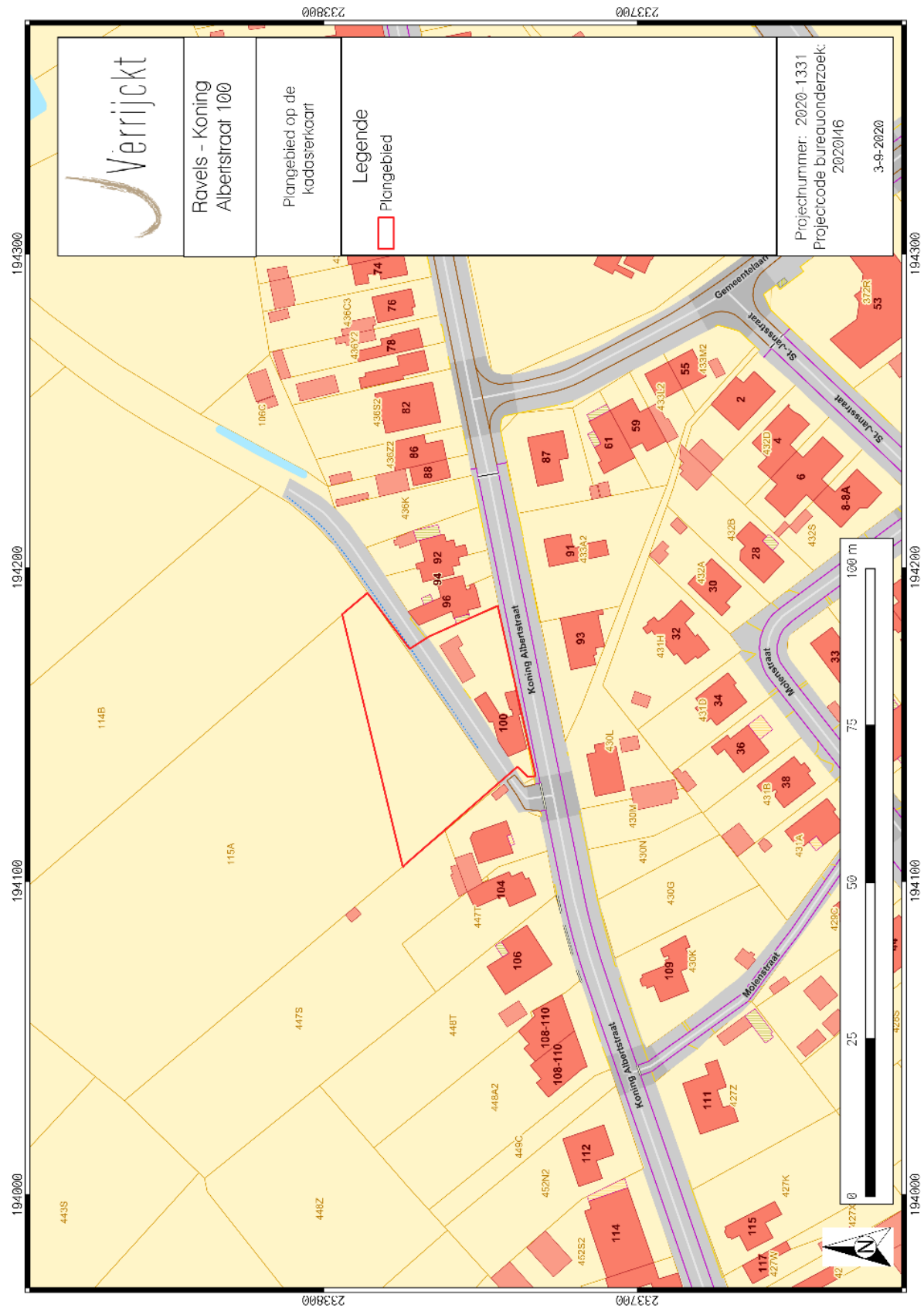
1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2020-1331
Projectcode Onroerend Erfgoed		2020/46
locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Ravels
	Deelgemeente	Weelde
	Straat	Koning Albertstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Ravels
	Afdeling	RAVELS 2 AFD/WEELDE/
	Sectie	A
	Percelen	0434/00N000 115A
Coördinaten	Noordoost	X: 194100.212790257 Y: 233780.560435166
	Noordwest	X: 194183.118736346 Y: 233795.930638654
	Zuidoost	X: 194131.263706395 Y: 233732.586769732
	Zuidwest	X: 194187.776373767 Y: 233744.075608703
Oppervlakte plangebied		3435,60 m²
Oppervlakte bodemingreep		3435,60 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

¹ AGIV 2018a

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)²

² AGIV 2018d

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande bouw van 21 appartementen aan de Koning Albertstraat 100, Weelde. Dit bureauonderzoek is de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een archeologienota in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord dreigen te worden én of er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied wordt vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de archeologienota is goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

Om een gedegen advies op te stellen dienen minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.1.3 Juridisch kader

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd dreigen te worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek. Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch

potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Van deze archeologienota dient akte genomen te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed, welke nadien bij de aanvraag gevoegd moet worden. Van zodra akte genomen is van deze archeologienota, is deze bindend.

Binnen het plangebied wordt de bouw van 21 appartementen gerealiseerd. Hierbij bedraagt de totale oppervlakte van het plangebied 3435,60 m² en bedraagt de bodemingreep 3435,60 m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.³

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 3.000m² of meer én de ingreep in de bodem is minstens 1000m² bedraagt. Hierdoor dient, volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een archeologienota te worden toegevoegd aan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.

1.1.4 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.2 Werkwijze en strategie

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied vrijgegeven kan worden.

Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen van de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen creëren van de fysisch-geografische situatie en landschappelijke ligging, is er beroep gedaan op de gekende geografische, geologische en bodemkundige bronnen.

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017

- Bodemkaart

Vervolgens wordt een historische en archeologische analyse van het plangebied uitgevoerd. Hierbij wordt zowel archeologische als historische vakliteratuur en het beschikbare historische en archeologische kaartmateriaal geraadpleegd. Dit historische kaart materiaal kan een beeld geven van de evolutie van het landgebruik in en in de omgeving van het plangebied. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.⁴

Volgend archeologisch en historisch kaartmateriaal werd geconsulteerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart

Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

⁴ CARTESIUS 2018

1.3 Aanleiding

Huidige situatie en gekende verstoringen

De geplande ingrepen zullen zich situeren aan de Koning Albertstraat 100. Ze omvatten daarbij perceel 434 N en een deel van 115A. Tussen deze twee percelen loopt in de huidige situatie een weg die uitloopt op de Koning Albertstraat. Op het zuidelijk deel van het plangebied staat momenteel één privéwoning en één bijgebouw. Er zijn geen gegevens bekend omtrent fundering van de gebouwen. Vermoedelijk zullen deze gebouwen gefundeerd zijn tot de vorstvrije zone, d.w.z. 80 cm diepte.

Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw van 21 appartementen met een ondergrondse parking. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Deze parking betekend een ingreep in de bodem van ongeveer 2.5 meter diep. Verder wordt een deel van de buurtweg nummer 48 die uitloopt op de Koning Albertstraat, met een oppervlakte van 390,30 m² geseponeerd. Deze weg wordt heraangelegd tot een geasfalteerde insteekweg. Deze ingreep bedraagt een oppervlakte van 213 m². In het zuidwesten van het plangebied wordt een grasplein aangelegd met een oppervlakte van 188,38 m². De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 3435,60 m². Gedetailleerde plannen zijn terug te vinden in de bijlage.

1.4 Assessmentrapport

1.4.1 Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Figuur 1. Het plangebied is gelegen aan de Koning Albertstraat 100 in Weelde, Ravels. Het plangebied omvat het huidige perceel 0434, een deel van de Oude Kerkweg, die het gebied doorkruist, en het zuidelijke deel van perceel 115A. Het plangebied bevindt zich op 1,2 kilometer van de dorpskern van Weelde.

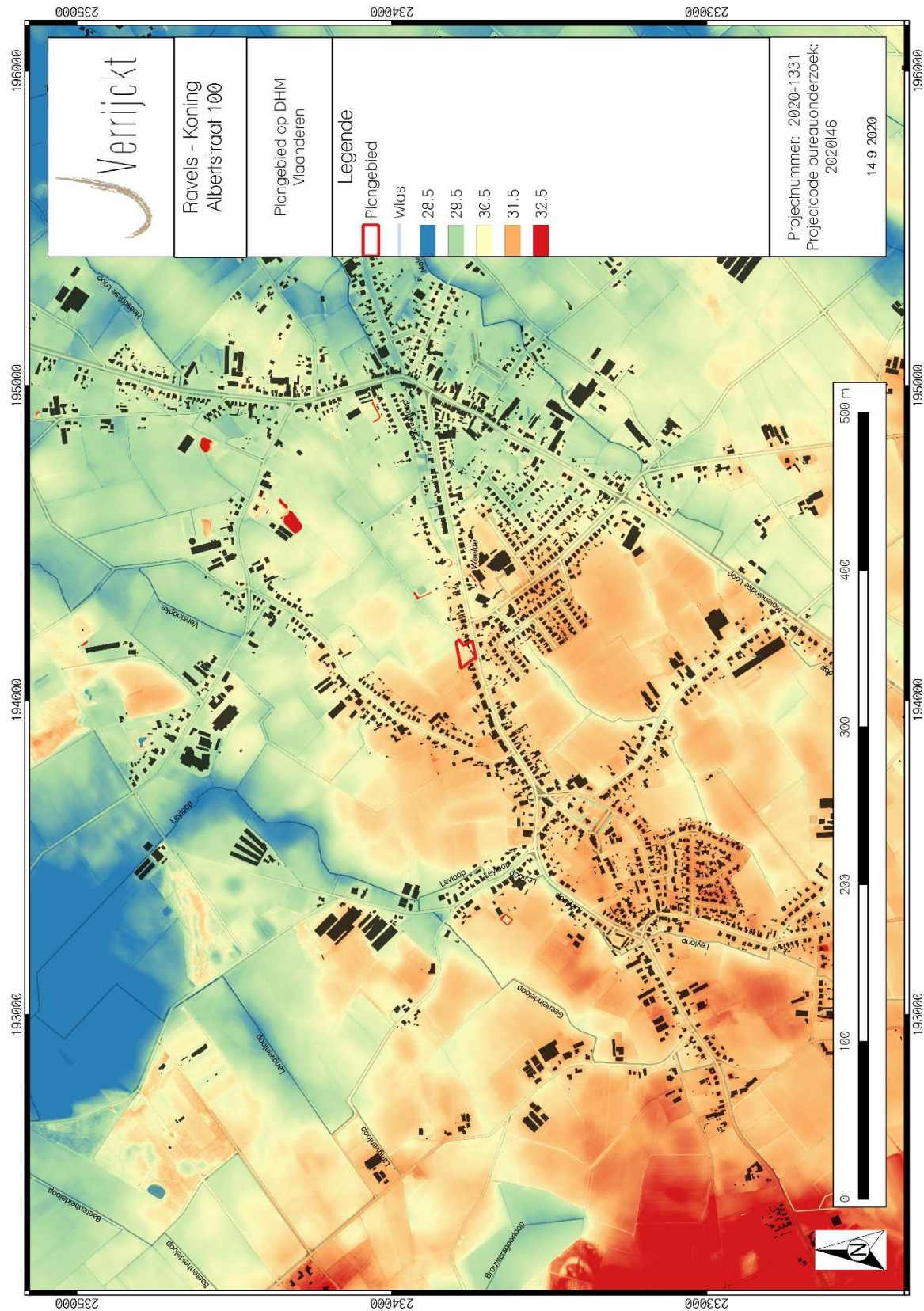
De ruimere omgeving van het plangebied heeft een vrij landelijk karakter. Het gebied is ten noorden omgeven met landbouwgrond. Ten zuiden van de zone bevindt zich de Koning Albertstraat, die in oostelijke richting uitloopt naar de N12, een gewestweg die Antwerpen met Turnhout en de Nederlandse grens verbindt.

1.4.2 Landschappelijke en hydrografische situering

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 30 en 31 m + TAW. Er zijn binnen het plangebied amper hoogteverschillen op te merken. Op ca. 150 meter ten noorden van het plangebied bevindt zich een kleine waterloop. In oostelijke richting van het gebied op een afstand van ca. 560 meter stroomt de straatloop, die samenkomt met de Moleindse loop. Noordelijk gelegen ten opzichte van het plangebied, op ca. 730 meter afstand, stroomt de Vensloopke. Ten westen op een afstand van ca. 630 meter bevindt zich de Leyloop.

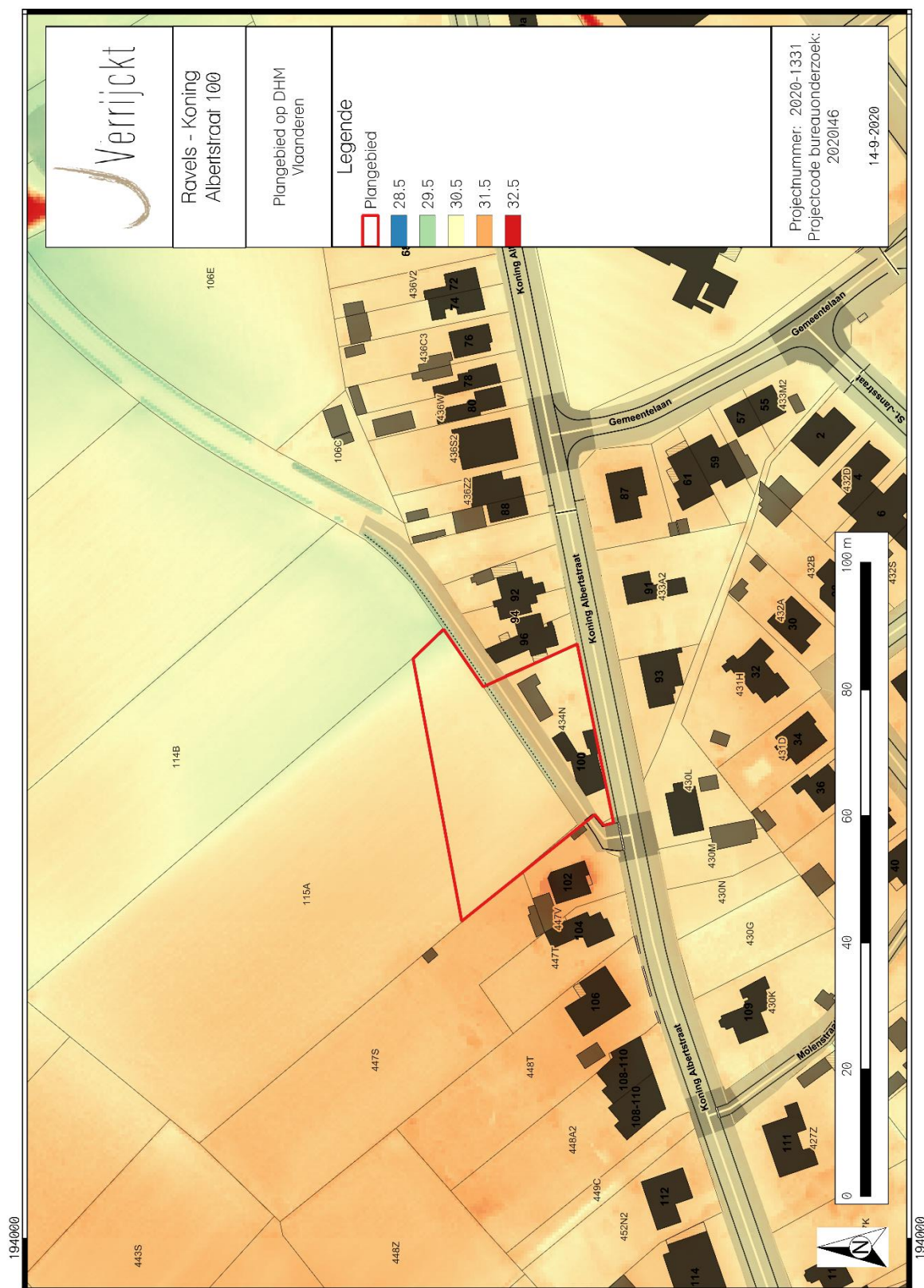
In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich in het cuesta van de kleien van de Kempen. De cuesta staat bekend als een resistent kleimassief, gevormd in een Pleistoceen waddenmilieu. Het vormt het westoost interfluvium (van Zandhoven via Malle naar Turnhout) tussen de stroombekkens van de Nete en de Maas. Ten noorden van deze waterscheidingskam is het eveneens Pleistoceen krekenslandschap in het huidige reliëf en afwateringsstelsel fraai gefossiliseerd: de brede beekdalen komen overeen met makkelijk erodeerbare wadzanden, de interfluvia met meer resistente schorreklei. Het waterscheidingsvlak tussen het Scheldebekken en het Maasbekken vormt een brede W-O gerichte strook in het noorden van de provincie Antwerpen. Ten westen van Westmalle buigt deze af naar het noorden waar de steilrand de Scheldepolders bereikt. In het Maasbekken, op de rug van de cuesta, zijn de valleien zuid-noord georiënteerd.⁶

⁶ DE MOOR & MOSTAERT 1993

Figuur 4: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)⁷

⁷ AGIV 2018b

1.4.3 *Geologische situering*

Paleogeen en Neogeen (Tertiair)

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van de formatie van Merksplas, Lid B. Dit lid kenmerkt zich door wit tot grijsbruin grof zand. Dit zand is soms grindhoudend. Er komen silteuze en kleihoudende lenzen en glimmerhoudend, schelpfragmenten voor.

Quartair 1/200.000

Op de Quartairgeologische kaart 1:200.000 is het plangebied gekarteerd als profieltype 25. Bij dit profieltype komen onderaan getijdenafzettingen met mogelijke intercalatie van fluviatiele en eolische afzettingen voor. Deze afzettingen dateren uit het vroeg-Pleistoceen. Hierboven kunnen getijdenafzettingen met mogelijke intercalatie van fluviatiele en eolische afzettingen uit het vroeg-Pleistoceen teruggevonden worden. Deze zijn afgedekt door fluviatiele afzettingen uit het vroeg-Pleistoceen. Helemaal bovenaan kunnen eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) en mogelijk vroeg-holocene en/of hellingsafzettingen van het Quartair teruggevonden worden.

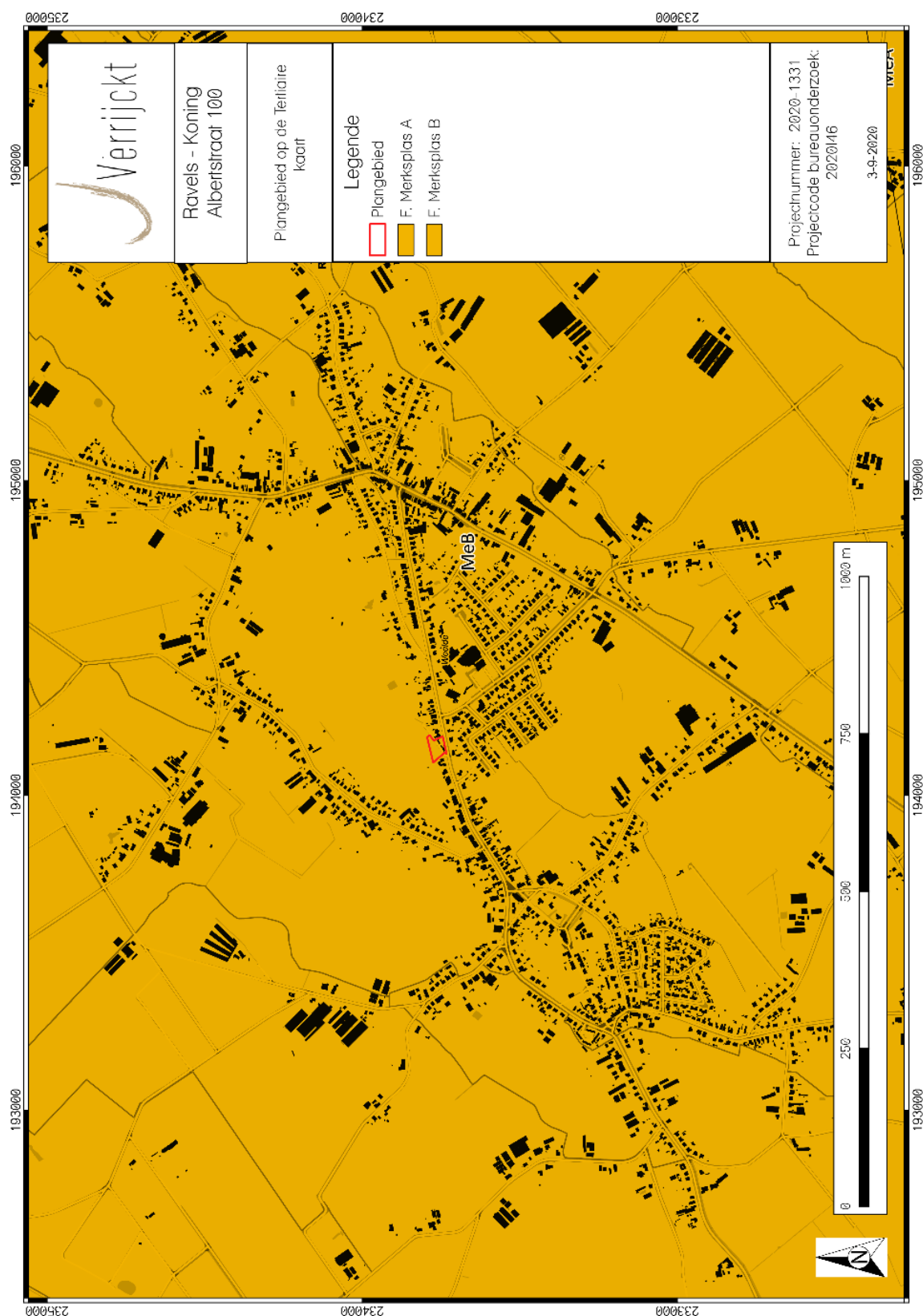
Quartair 1/50.000

Op de Quartairgeologische kaart 1:50.000 is het plangebied gekarteerd als profieltype 20. Bij dit profieltype komen onderaan estuariene afzettingen, bestaande uit glauconiethoudend, medium tot grof, heterogeen zand waarin soms houtfragmenten voorkomen. Onderaan zijn schelpfragmenten aanwezig. Deze zijn afgedekt door estuariene afzettingen met mogelijk in het zuiden fluviatiele afzettingen aan de top. De estuariene afzettingen bestaan uit micahoudend en in mindere mate glauconiethoudend, zeer fijn tot grof zand. Er komen vegetatieresten, veenbrokken en houtfragmenten in voor. Deze zijn afgedekt door estuariene afzettingen bestaande uit een kleilig en zandig complex. Hierboven kunnen estuariene afzettingen bestaande uit een kleilig en zandig complex worden teruggevonden. Helemaal bovenaan komen fluviatiele afzettingen bestaande uit fijn tot grof zand met op sommige niveaus venige, humeuze en/of kleilige-lemige lagen voor.

1.4.4 *Bodemkundige situering*

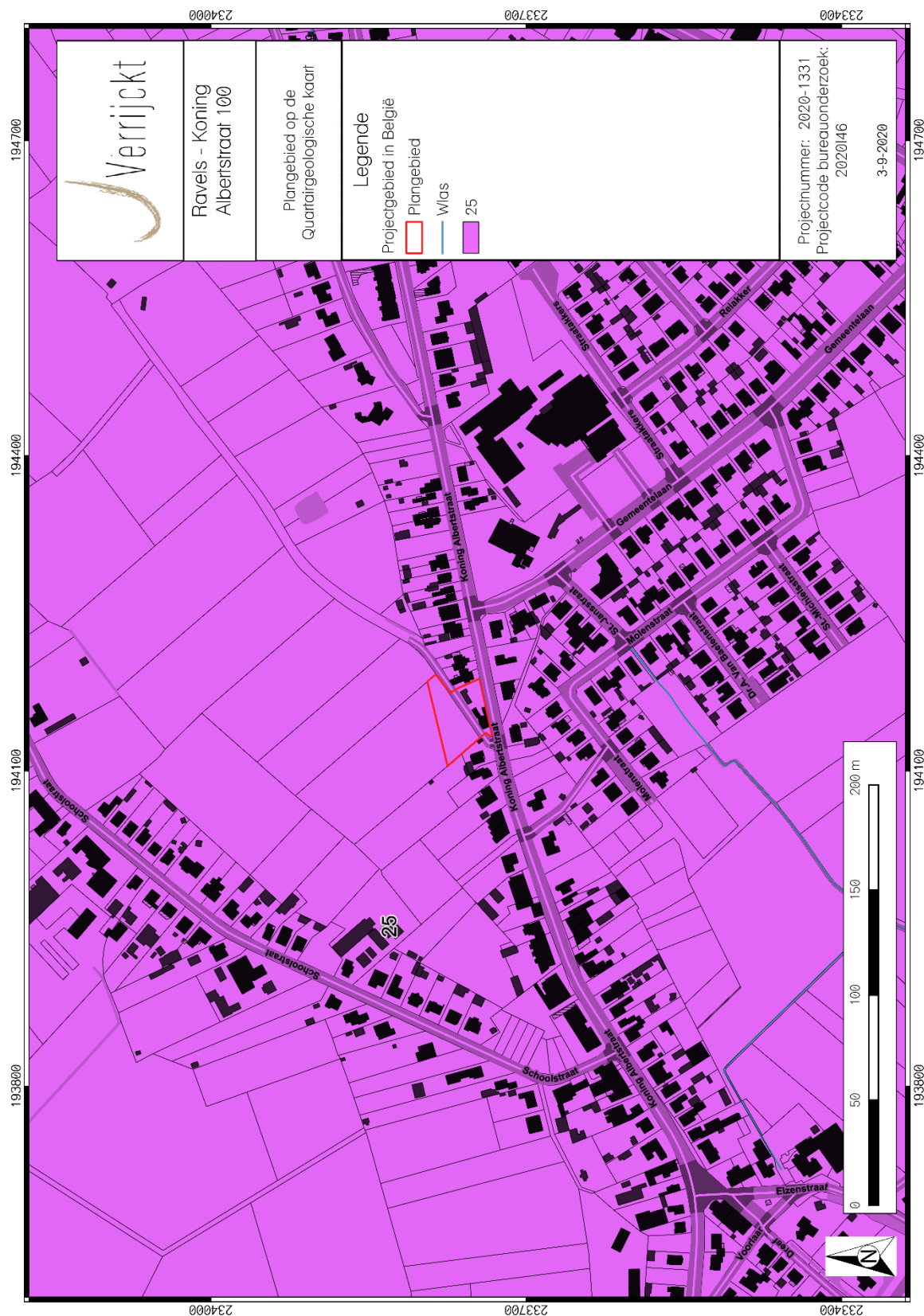
Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied deels gekarteerd als OB en Scmz. Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het grootste deel van het plangebied gekarteerd als matig droge lemig zandbodem met dikke antropogene humus A horizon, sedimenten worden lichter of grover in de diepte (bodemserie Scmz). Deze matig droge plaggengronden hebben een humusdek dat meer dan 60 cm dik is, en dat rust op een begraven profiel, meestal een Podzol.

Het plangebied is omgeven door bodemtype Zcm. Dit zijn plaggenbodems met een humushorizont dieper dan 60 cm. Dit soort bodems komt voor op verspreide percelen rond de hoeven in randzandzone met de polder.

Figuur 6: Plangebied op de Terfleurgeologische kaart⁹

⁹ DOV VLAANDEREN 2018b

Figuur 7: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000¹⁰

¹⁰ DOV VLAANDEREN 2018c

25

ELPw en/of HQ
FVP
G(f,e)VPt-Te
G(f)VPt,p-Te

ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

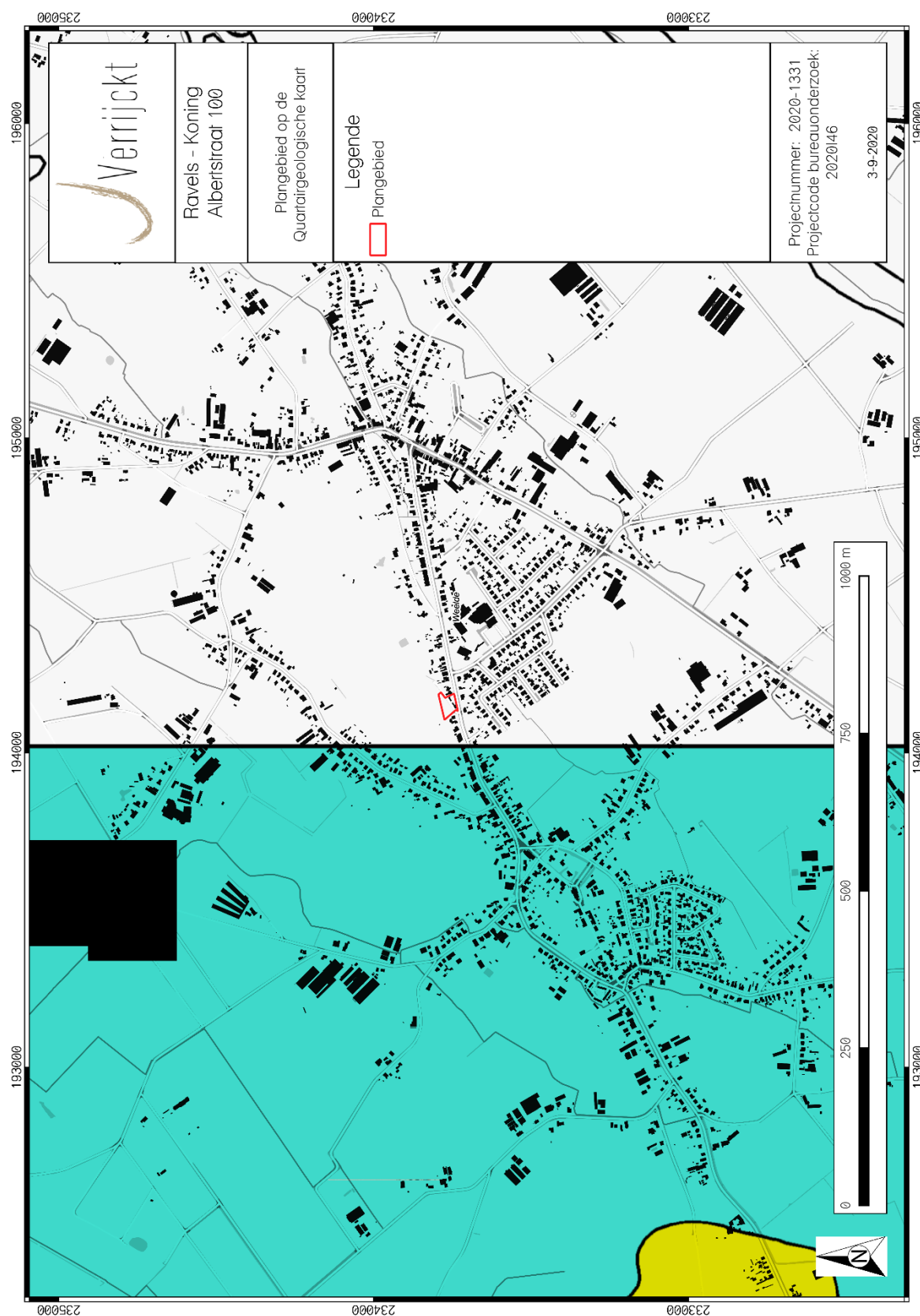
FVP Fluviale afzettingen van het Vroeg-Pleistoceen.

G(f,e)VPt-Te Getijdenafzettingen (estuariene afzettingen) met mogelijke intercalatie van fluviale en eolische afzettingen. De afzettingen dateren van het Vroeg-Pleistoceen volgens de Noordwest-Europese classificatie en van het Tertiair volgens de internationale stratigrafische commissie.

G(f)VPt,p-Te Getijdenafzettingen (estuariene afzettingen) met mogelijke intercalatie van fluviale en eolische afzettingen. De afzettingen dateren van het Vroeg-Pleistoceen volgens de Noordwest-Europese classificatie en van het Tertiair volgens de internationale stratigrafische commissie.

Figuur 8: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied¹¹

¹¹ DOV VLAANDEREN 2018c

Figuur 9: Plangebied op de Quartaargeologische kaart 1:50.000¹²

¹² DOV VLAANDEREN 2018c

Figuur 10: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen¹³

¹³ DOV VLAANDEREN 2018a

1.4.5 Historische bronnen

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Ravels, deelgemeente Weelde. De oudste vermelding van Weelde dateert uit 1260. Op dit moment is er sprake van “Welderen”. In 1307 is er sprake van “Weelde” of “Welde”. Deze naamgeving zou afkomstig zijn van het woord “welle” dat put of bron betekent. Vermoedelijk is de naam Weelde een afleiding van het ontspringen van de rivier de Aa.

Weelde is zowel archeologisch als historisch redelijk goed gekend. In de gemeente zijn verscheidene archeologische vindplaatsen gekend uit het laat-paleolithicum, mesolithicum, neolithicum en bronstijd. Deze vindplaatsen situeren zich veelal in de omgeving van vennen of beekvalleien. Naast silexresten en gepolijste stenen bijlen werden in het westelijk deel van de gemeente, ter hoogte van Langven, Hoogeindse Bergen, Vlasroot en Paardsdrank verschillende tumuli ontdekt.¹⁴

In de middeleeuwen lag Weelde in het markgraafschap Antwerpen. Evenals Poppel behoorde het eind 13de eeuw tot het hertogelijk domein, dit wil zeggen dat de hertog zelf de grondheer was. Onder Jan I (1268-1294) werd Weelde een vrijheid, aanvankelijk onder het kwartier Oisterwijk in het district 's Hertogenbosch en vanaf 1347 onder het kwartier Turnhout in het district Antwerpen. De schepenbank werd voor het eerst vermeld in 1296. Wat er met Weelde tijdens de 14de eeuw gebeurde is niet helemaal duidelijk. Mogelijk ging de vrijheid in 1357 samen met Antwerpen over naar het graafschap Vlaanderen, doch volgens een akte van 2 mei 1407 zou ze tegen (goederen in) Dendermonde geruild zijn waardoor ze terug bij Brabant kwam. Midden 14de eeuw werden Weelde en Poppel een onderleen van het "Land van Turnhout", een nieuw gevormde heerlijkheid binnen het hertogdom Brabant die achtereenvolgens toekwam aan Maria van Brabant (1356-1399), Maria van Hongarije (1546-1556), de graven van Boussu (1578), Filips Willem van Nassau, prins van Oranje (1612-1618), Amalia van Solms (1648-1675), Maria van Zimmeren en Willem III (1675-1702), de koningen van Pruisen (1711-1753), de hertog van Sylva Tarouca (1753-1768), en tenslotte de graven de Pestre (1768-1794). In de 14de, 15de en 16de eeuw werden de stadhouders van de gemeente, verdienstelijke krijgslieden die zich heer van Weelde noemden, gekozen uit de families de Bie, Back of Bax, Van den Nieuwenhuysen en Lemmens.¹⁵

Tot en met de 19de eeuw was landbouw vrijwel de enige bron van inkomsten. Evenals in de meeste Kempische dorpen ging ook aan Weelde de industriële revolutie voorbij. In 1846 gingen vele Weeldenaars aan de vaart in Ravels werken.¹⁶

1.4.6 Cartografische bronnen

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart (Figuur) is te zien dat de omgeving van het plangebied gelegen in een uitgestrekt akkerareaal. Het noordelijk deel van het plangebied is gelegen op een akker, op het zuidelijk deel bevindt zich een weg, omlijnd door bomen. Op enkele meters ten zuidoosten van het plangebied is een kapel afgebeeld. Ten zuidwesten van het plangebied is het gehucht ‘de Laer’ gelegen. Dit gehucht omvat een kerk, site met walgracht en enkele losstaande gebouwen, vermoedelijk dorpswoningen en boerderijen.

¹⁴ Inventaris Onroerend erfgoed

¹⁵ nventaris Onroerend erfgoed

¹⁶ nventaris Onroerend erfgoed

Vandermaelen (1846-1854)

Op de Vandermaelenkaart (Figuur 15) is het plangebied nog steeds deels op een akker en deels op een weg gelegen. Onder het plangebied bevindt zich nog steeds een kapel. Op het akker die een deel van het plangebied omvat is de Weelde molen afgebeeld. Het gehucht de Laer ten zuidwesten van het gebied draagt nu de naam Weelde.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Op de Atlas der Buurtwegen (Figuur 16) loopt dwars door het plangebied weg nummer 66. Deze situatie is zeer gelijkend aan de huidige situatie waarbij de Oude Kerkweg het gebied doorsnijdt. Ten zuidwesten loopt een beek die uitmondt in de Straetloop. De kapel en de molen zijn hier niet meer afgebeeld.

Orthofoto (1971)

Op de orthofoto daterende uit 1971 is er reeds bebouwing te zien in het zuidwesten van het plangebied.

Orthofoto (1979-1990)

Op de orthofoto van 1979-1990 is de bebouwing zeer gelijkend aan de huidige situatie. In het oosten van het plangebied is nu ook het tweede bijgebouw zichtbaar.

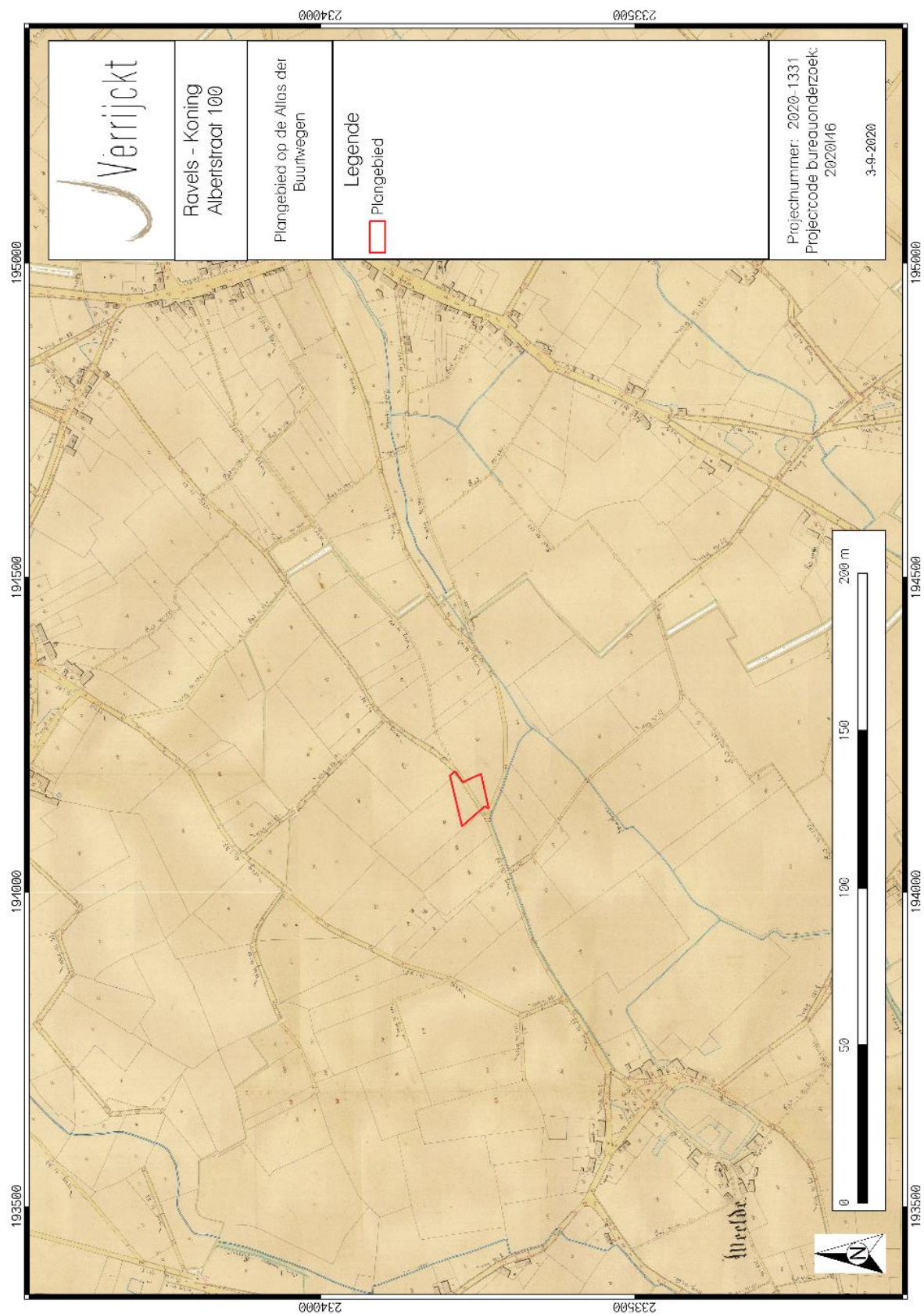
Figuur 11: Plangebied op de Ferrariskaart¹⁷

¹⁷ GEOPUNT 2018c

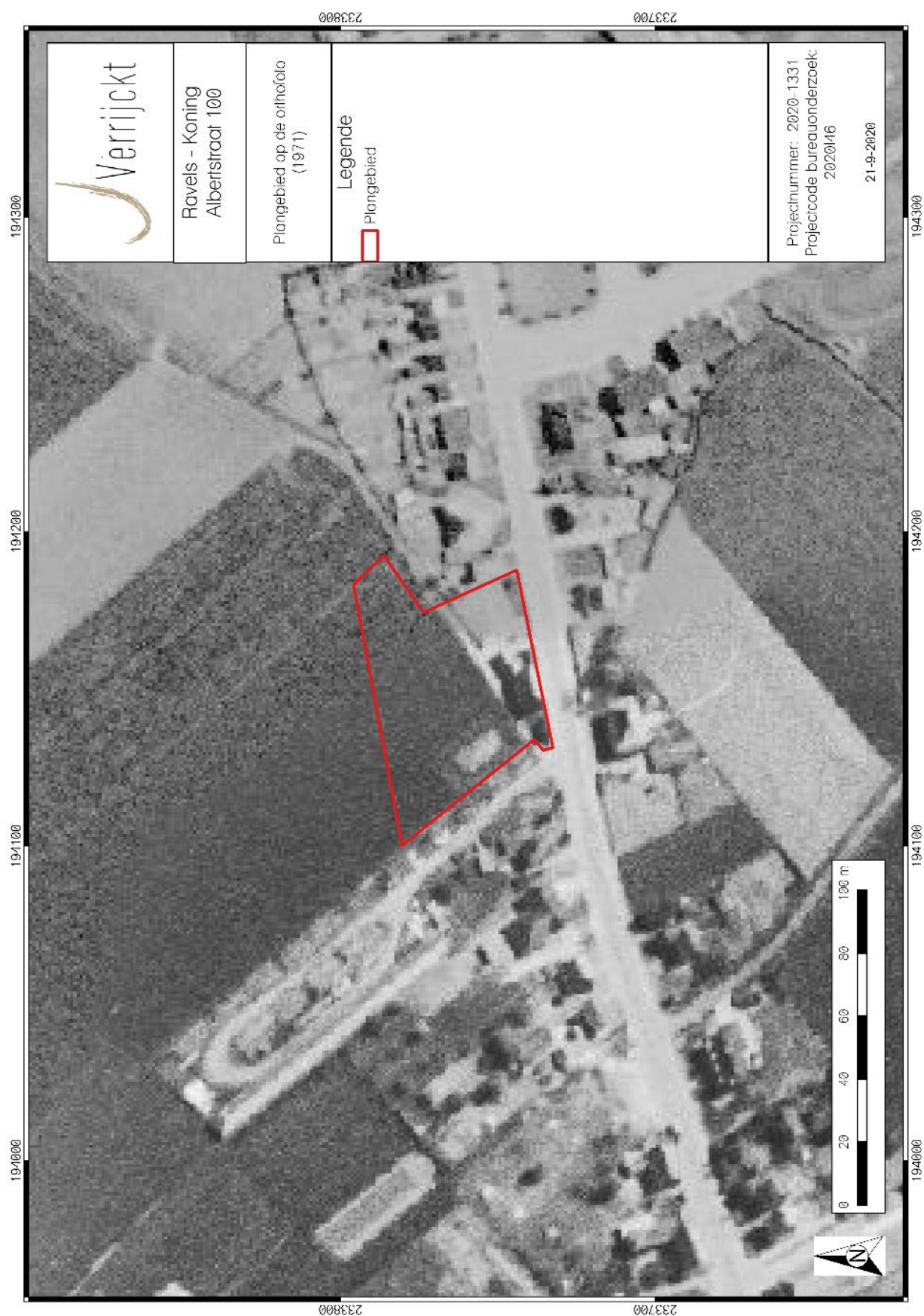
Figuur 12: Plangebied op de Vandermaelenkaart¹⁸

¹⁸ GEOPUNT 2018d

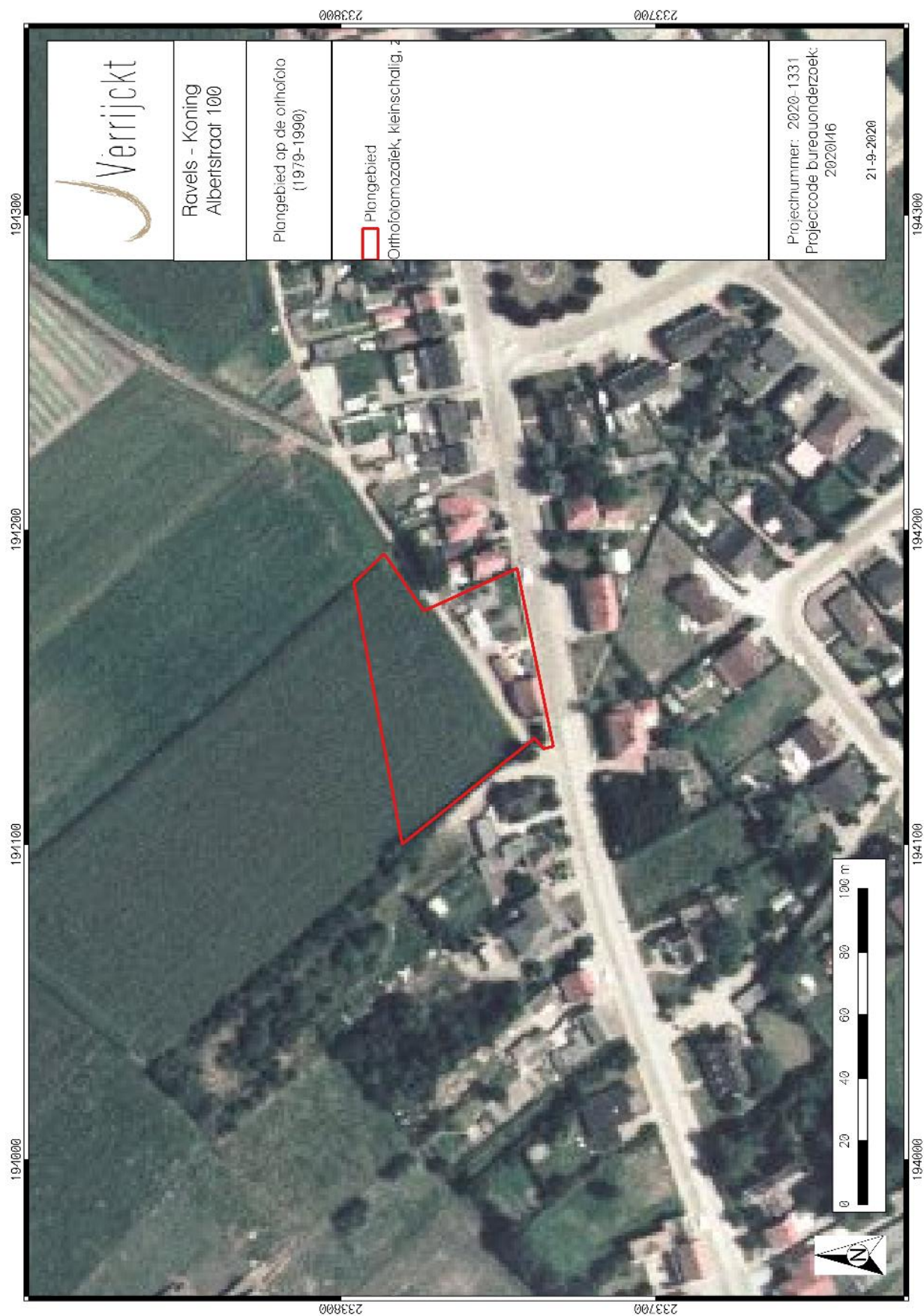

Figuur 13: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen¹⁹

¹⁹ GEOPUNT 2018b

Figuur 14: plangebied op de orthofoto (1971)

Figuur 15: plangebied op de orthofoto (1979-1990)

1.4.7 Archeologisch bronnen

Binnen de contouren van het plangebied zijn er de volgende archeologische waarden gekend. Voor de ruime omgeving van het plangebied kunnen zowel de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), als de archeologische gebeurtenissen, (vastgestelde) archeologische zones en goedgekeurde archeologienota's geraadpleegd worden. Allereerst volgt hieronder een oplijsting van de gekende archeologische waarden zoals opgelijst in de archeologische databank van vindplaatsen in Vlaanderen (CAI).

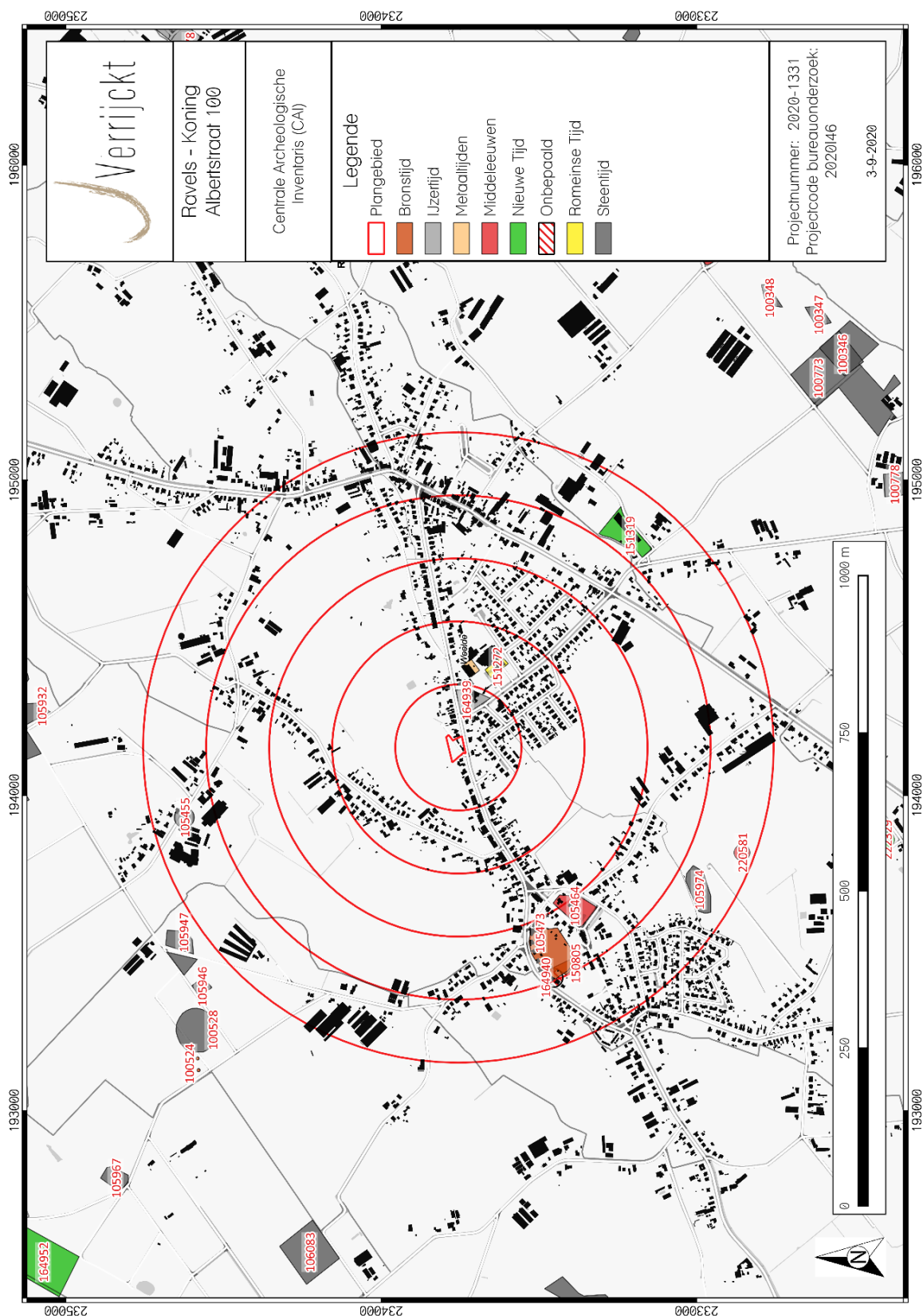
Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.²⁰

CAI-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	DATERING	BRON
164939	GEMEENTELAAN 60	EVALUEREND TERREINONDERZOEK: GROTE IJZERTIJDKUIL (DIAMETER 2,5 Å 3M, DIEPTE 30 Å 40CM) OOK DE OUDE BEDDING VAN EEN BEEK WAS ZICHTBAAR IN DE BOUWPUT. BIJ DE AANLEG VAN HET GEMEENTEPLEIN WERDEN ER ENKELE HANDGEVORMDE SCHERVEN GEVONDEN.	IJZERTIJD	ARCHEIF IAP
163055	GEMEENTELAAN	ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN BODEM: GREPPEL MET CERAMIEK UIT DE METAALTIJDEN OF ROMEINSE PERIODE MOGELIJK ZIJN DE VONDSTEN INTRUSIEF EN IS DE GREPPEL DUS JONGER.	METAALTIJDEN – ROMEINSE TIJD	VAN STAHEY A. E.A. 2012: ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK WEELDE-GEMEENTELAAN, RAPPORTEN ALL-ARCHEO 124.
151272	STRAATAKKERS 1	ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN BODEM: MOGELIJK EEN PERCEELSGREPPEL SCHERF PINGSDORF ENKELE SCHERVEN: GRIJSBAKKEND AARDEWERK EN ROODBAKKEND MET GROENIG LOODGLAZUUR.	ROMEINSE TIJD, VOLLE MIDDELEEUWEN, LATE MIDDELEEUWEN	JANSENS N. & VANDEN BORRE J. 2010: ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK WEELDE STRAATAKKERS, ASSENEDE. (RAPPORT BAAC)
151319	ZUIDHEIKANT 1	ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN BODEM: ER WERDEN MEERDERE KUILEN MET AFBRAAKMATERIAAL (BAKSTEENPUIN) GEVONDEN, VEMOEDELIJK AFKOMSTIG VAN DE STRUCTUREN ZICHTBAAR OP DE FERRARISKAART.	NIEUWE TIJD	MERVIS D., CANNAERTS K. & GOUDIE-FALCKENBACH E. 2010: ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK ZUID HEIKANT, RAVELS (WEELDE), ANTWERPEN (SORESMA).

²⁰ CAI 2018

		17DE-18DE EEUW		
220581	VELDSTRAAT I	METAALDETECTIEVONDST: ZEGELSTEMPEL 14DE À 15DE EEUW	LATE MIDDELEEUWEN	
105974	DEENAKKERS 1	ARCHEOLOGISCHE VELDKARTERING: LITHISCH MATERIAAL SCHERVEN PIJPFAGMENTEN	STEENTIJD LATE MIDDELEEUWEN	INFO LUC VAN IMPE (MAP): SITE 43
105464	HOF-TEN- BERGEN	MOTTE	MIDDELEEUWEN	ARCHIEF IAP DE LOË A. 1903: RAPPORT SUR LES RECHERCHES ET LES EXECUTEES PAR LA SOCIETE PENDANT L'EXERCICE DE 1902, ANNALES DE LA SOCIETE D'ARCHEOLOGIE DE BRUXELLES 17, P. 107. STROOBANT L. 1903: EXPLORATION DE QUELQUES TUMULI DE LA CMAPINE ANVERSOISE, ANNALES DE L'ACADEMIE ROYALE D' ARCHEOLOGIE DE BELGIQUE, LIV, 5E SERIE, T. IV, 3E LIVRAISON, ANVERS, P. 379.
150805	KONING ALBERTSTRAAT II (WEELDE, UITBREIDING KERKHOF)	ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING: NEDERZETTING MET TENMINSTE 2 BEWONINGSFASSEN: 7 STRUCTUREN, W.O. 2 SPIEKERS EN ENKELE HUISPLATTEGRONDEN.	LATE BRONSTIJD – VROEGE IJZERTIJD	DELARUELLE S. & VERBEEK C. 2009: RAVELS (ANTWERPEN) - WEELDE, UITBREIDING KERKHOF. DEFINITIEVE OPGRAVING, BILANRAPPORT 2009/185. (BILAN)
105473	KONING ALBERTSTRAAT 193	GEBOUWSPOREN	BRONSTIJD	ARCHIEF IAP
164940	KONING ALBERTSTRAAT 191	6 PAALKUILEN (WAARSCHIJNLIJK AAN DE RAND VAN VROEGERE BEWONING)	OUDER DAN MIDDELEEUWS?	ARCHIEF IAP
105455	KEUTELBERG 1	LOSSE VONDSTEN: SILEX BIJL	LAAT NEOLITHICUM- VROEGE BRONSTIJD	VAN IMPE L. & ANNAERT R. 1985: PREHISTORISCHE BEWONING TEN NOORDEN VAN TURNHOUT: HET GEBIED VAN RAVELS-WEELDE-POPPEL, IN: DE KOK H & LANDUYT G. (EDS) 1985: LIBER AMICORUM E. VAN AUTENBOER,

				TAXANDRIA NIEUWE REEKS LVII, P. 34. STROOBANT L., 1910: LÉGENDES DE WEELDE TAXANDRIA VII, P. 186. BAUWENS-LESENNE M. 1965: BIBLIOGRAFISCH REPERTORIUM DER OUDHEIDKUNDIGE VONDSTEN IN DE PROVINCIE ANTWERPEN (VANAF DE VROEGSTE TIJDEN TOT DE NOORMANNEN), OUDHEIDKUNDIGE REPERTORIA, REEKS A: BIBLIOGRAFISCHE REPERTORIA VI, P. 174
--	--	--	--	--

Figuur 16: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart²¹

²¹ CAI 2018

In de directe omgeving rondom het plangebied zijn enkele archeologische waarden gekend. Deze archeologische waarden zijn op basis van hun ruimtelijke ligging onder te verdelen in drie groepen.

De eerste groep is gelegen in het centrum van Weelde, ten zuidwesten van het plangebied. Op deze locatie zijn vier CAI meldingen aanwezig. Eén CAI melding (CAI 105464) heeft betrekking op de locatie van een middeleeuwse molte, nadien een site met walgracht. De grachten zijn nog steeds zichtbaar. Drie andere CAI locaties (CAI 164940, CAI 105473 en CAI 150805) zijn allen te situeren rondom het kerkhof van Weelde. Op deze locaties werd tijdens werfcontroles en een archeologisch onderzoek verscheidene sporen en vondsten uit de metaaltijden aangetroffen. Bij de werfcontroles kwamen enkele sporen en paalkuilen aan het licht. Deze sporen werden geïnterpreteerd als oude sporen, vermoedelijk ouder dan de middeleeuwen. De opgraving, uitgevoerd door Cyriel Verbeek, toonde aan dat er verscheidene gebouwen en structuren uit de late bronstijd en vroege ijzertijd aanwezig waren. In totaal werden er zes structuren teruggevonden. De structuren behoren minstens tot twee bewoningsfasen. Deze structuren zijn in de late bronstijd en vroege ijzertijd te dateren. Verspreid over het terrein kwamen enkele vondsten uit het mesolithicum, neolithicum en de metaaltijden aan het licht. Alle sporen en vondsten werden aangetroffen onder een dik plaggendek. De diepte is enkel af te leiden op basis van een foto. Vermoedelijk heeft dit plaggendek een dikte van ca. 70 cm. Aan de oostelijke rand van het plangebied was een depressie aanwezig. In deze depressie was het oorspronkelijke bodemprofiel nog goed bewaard. Onder de plag was in deze zone de originele A horizon bewaard. Richting de westelijke zone van de opgraving, raakten de oorspronkelijk podzolhorizonten meer en meer opgenomen in het plaggendek. In de zone waar de sporen werden aangetroffen, namelijk de hoger gelegen, droge zone, werd onder het plaggendek een C-horizont aangetroffen.

De tweede zone is ten oosten van het plangebied te situeren. Op deze locatie zijn drie CAI-meldingen en één gebeurtenis aanwezig. CAI 164939 betreft een werfcontrole waarbij een grote ijzertijd kuil, enkele scherven handgevormd aardewerk en een oude beekvallei werden aangetroffen. Ter hoogte van CAI 151272 werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door BAAC. Hierbij werd een perceelsgreppel aangetroffen waarin één scherf Romeins aardewerk (Terra Sigillata) teruggevonden werd. Verspreid over het terrein werd aardewerk uit de volle en late middeleeuwen aangetroffen. De greppel tekende zich af onder een dik plaggendek, in de C-horizont. De exacte diepte is niet gekend. CAI 163055 en de gebeurtenis hebben betrekking op een proefsleuvenonderzoek dat in 2012 uitgevoerd werd door All-Archeo. De gebeurtenis betreft een zone die grootschalig verstoord was. Ter hoogte van de CAI 163055 werden enkele sporen aangetroffen. Het betreft vijf greppels die te dateren zijn in de late middeleeuwen en nieuwe tijd. In één greppel werd vondstmateriaal uit de ijzertijd of romeinse periode aangetroffen, dit materiaal wordt echter als intrusief aanschouwd. Er werd één recente paalkuil en verscheidene recente kuilen en verstoringen aangetroffen. Tevens waren er funderingsrestanten van een afgebroken school zichtbaar. De sporen bevonden zich 60 cm tot 1,45 m onder het maaiveld aangetroffen. De bodemopbouw vertoonde een ophogingslaag met daaronder een plaggendek bestaande uit twee Ap-horizonten. Onder het plaggendek was een B-horizont en C-horizont aanwezig.

Een laatste, meer geïsoleerde CAI melding (CAI 105974), is te situeren op de zuidelijke oever van de Straatloop. Op deze locatie werd door Cyriel Verbeek een prospectie uitgevoerd. Hierbij zijn verscheidene vuursteen en wommersom artefacten aan het licht gekomen. Er kon enkel een globale datering in de steentijd worden gegeven. Er werd tevens laat middeleeuws aardewerk en pijpaaarde aangetroffen.

In de directe omgeving van het plangebied werden enkele archeologienota's opgesteld. Deze worden hier beknopt besproken.

Een eerste nota, opgesteld door J. Verrijckt BVBA, situeert zich ten zuidwesten van het plangebied, in de Molenstraat. De aanleiding van deze nota was een nieuw woonproject waarbij op het terrein 25 woningen en 14 appartementsgebouwen waren gepland. Voor deze nota werd Cyriel Verbeek geraadpleegd als regiospecialist. Hij vermeldde een vondst die de heer Cyriel Primus in zijn tuin aan de Molenstraat heeft gedaan. Hier werd een neolithische pijlpunt teruggevonden. Deze pijlpunt bevindt zich momenteel in de collectie van Cyriel Verbeek. De akkers die onderdeel uitmaken van het plangebied zijn niet geprospecteerd door Cyriel Verbeek doordat ze steeds in gebruik zijn geweest als weiland. Volgens Cyriel Verbeek heeft het gebied een ZEER hoge verwachting voor archeologische resten van agrarische gemeenschappen (neolithicum, bronstijd, ijzertijd, Romeinse tijd, vroege, volle en late ME). Uit het vooronderzoek werd dan ook geconcludeerd dat een vervolgonderzoek noodzakelijk was.

Er werd tijdens het archeologisch vervolgonderzoek een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, door J. Verrijckt BVBA. Hierbij werden in totaal 119 spoornummers uitgedeeld waarin onder andere greppels en paalkuilen werden herkend. Het materiaal dat werd aangetroffen doen dateringen vermoeden in drie periodes: neolithicum/bronstijd, de ijzertijd en de Romeinse periode. De sporen lijken nederzettingen, bestaande uit huisplattegronden en allerlei bijgebouwen en andere structuren, te vertegenwoordigen. De archeologische verwachting, opgesteld in het vooronderzoek voor sites uit de metaaltijden en Romeinse tijd, werden bij dit onderzoek ingelost. In totaal werden vijf profielen opgeschaafd. In alle profielen werd fijn matig nat tot matig droog zand (ZS2) aangetroffen. Er werd nergens een intacte bodem teruggevonden en alle profielen waren zogenaamde AC-profielen waarbij het laat-pleistocene dekzand zich meteen onder het plaggendeek bevond.

Een tweede archeologienota, eveneens ten zuidwesten van het plangebied, werd uitgevoerd door J. Verrijckt BVBA. De aanleiding voor deze nota betrof de aanleg van een wegenis, appartementsgebouwen en woningen in de Elzenstraat te Weelde. Op basis van het vooronderzoek werd er een hoge archeologische verwachting toe geschreven voor sites uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Er was een lage verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden.

1.5 Besluit

1.5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

Het plangebied kent geen archeologische en historische gegevens. De ruime omgeving van het plangebied kent eveneens weinig archeologische vondstlocaties. Het ontbreken van goed onderzochte archeologische sites wil echter niet zeggen dat er geen archeologische sites aanwezig zijn. De weinige archeologische vondstlocaties tonen aan dat er wel degelijk archeologische sites aanwezig zijn. In de nabijheid van het plangebied werden vooral sporen gevonden afkomstig uit de ijzer -en bronstijd.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Op de cartografische bronnen is te zien dat het plangebied deel uitmaakte van akkerland. Door het ploegen kan er verstoring aanwezig zijn. In de huidige situatie zijn er twee gebouwen op het plangebied aanwezig. Er zijn geen gegevens bekend omtrent fundering van de gebouwen. Vermoedelijk zullen deze gebouwen gefundeerd zijn tot de vorstvrije zone, d.w.z. 80 cm diepte. Op

de cartografische bronnen is te zien hoe er door het plangebied een weg loopt, wat in de huidige situatie nog steeds het geval is. Dit kan voor enige verstoring gezorgd hebben.

- Wat is de impact van de geplande werken?

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw van 21 appartementen met een ondergrondse parking. Deze parking betekend een ingreep in de bodem van ongeveer 2.5 meter diep. Verder wordt een deel van de buurtweg nummer 48 die uitloopt op de Koning Albertstraat, met een oppervlakte van 390,30 m², geseponneerd. Deze weg wordt heraangelegd tot een geasfalteerde insteekweg. Deze ingreep bedraagt een oppervlakte van 213 m². In het zuidwesten van het plangebied wordt een grasplein aangelegd met een oppervlakte van 188,38 m². De totale bodemingreep bedraagt 3435,60 m².

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat eventuele archeologische waarden onherroepelijk vernietigd worden.

- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?

Er zijn geen onderzoeken uitgevoerd in de onmiddellijke omgeving van het plangebied. Op iets ruimere afstand van het plangebied zijn enkele archeologische onderzoeken uitgevoerd. Hierbij was er telkens een dik plaggendek (ca. 60 tot 75 cm dik) aanwezig met hieronder een C-horizont, B-horizont of podzolbodem. Enkele van de onderzochte bodemprofielen vertoonden een ophoging waardoor een archeologisch niveau zich tot een diepte van 145 cm beneden het maaiveld bevond.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Er zijn geen afdoende aanwijzingen dat er binnen de contouren van het plangebied een archeologische site aanwezig is. Om uitsluitel te geven is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Vooreerst dient er een landschappelijk bodemonderzoek plaats te vinden om de gesteldheid van de bodem in kaart te brengen.

1.5.2 Archeologische verwachting

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Ravels, deelgemeente Weelde. De oudste vermelding van Weelde dateert uit 1260. Op dit moment is er sprake van "Welderen". In 1307 is er sprake van "Weelde" of "Welde". Deze naamgeving zou afkomstig zijn van het woord "welle" dat put of bron betekend. Vermoedelijk is de naam Weelde een afleiding van het ontspringen van de rivier de Aa.

Het plangebied zelf is te situeren tussen 30 en 31 m + TAW. Hierbij zijn er nauwelijks niveauverschillen aanwezig binnen de contouren van het plangebied. De aanwezige niveauverschillen zullen waarschijnlijk te wijten zijn aan de aanwezigheid van bepaalde structuren en het landgebruik. In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich in het cuesta van de kleien van de Kempen. De cuesta staat bekend als een resistent kleimassief, gevormd in een Pleistoceen waddenmilieu. Het vormt het westoost interfluvium (van Zandhoven via Malle naar Turnhout) tussen de stroombeekens

van de Nete en de Maas. Ten noorden van deze waterscheidingskam is het eveneens Pleistoceen krekenslandschap in het huidige reliëf en afwateringsstelsel fraai gefossiliseerd: de brede beekdalen komen overeen met makkelijk erodeerbare wadzanden, de interfluvia met meer resistente schorreklei. Het waterscheidingsvlak tussen het Scheldebekken en het Maasbekken vormt een brede W-O gerichte strook in het noorden van de provincie Antwerpen. Ten westen van Westmalle buigt deze af naar het noorden waar de steilrand de Scheldepolders bereikt. In het Maasbekken, op de rug van de cuesta, zijn de valleien zuid-noord georiënteerd.

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het grootste deel van plangebied gekarteerd als matig droge lemig zandbodem met dikke antropogene humus A horizont, sedimenten worden lichter of grover in de diepte (bodemserie Scmz). Deze matig droge plaggengronden hebben een humusdek dat meer dan 60 cm dik is, en dat rust op een begraven profiel meestal een Podzol.

Het plangebied kent geen archeologische en historische gegevens. De ruime omgeving van het plangebied kent eveneens weinig archeologische vondstlocaties. Het ontbreken van goed onderzochte archeologische sites wil echter niet zeggen dat er geen archeologische sites aanwezig zijn. De weinige archeologische vondstlocaties tonen aan dat er wel degelijk archeologische sites aanwezig zijn. Ten zuidwesten van het plangebied zijn bijvoorbeeld verscheidene sporen en vondsten uit de late bronstijd en vroege ijzertijd aangetroffen. Ten oosten van het plangebied zijn sporen en vondsten uit de ijzertijd en Romeinse periode teruggevonden. Langsheen de stratenloop zijn vondsten uit de steentijd aangetroffen. Hierbij zijn de archeologische sporensites te situeren op de hoger gelegen delen, de steentijdvondsten zijn te situeren langsheen de beekvallei. Tijdens een proefsleuven onderzoek ten zuidwesten van het plangebied, in de Elzenstraat, werden verschillende sporen aangetroffen die wijzen op nederzettingen uit het neolithicum/ bronstijd, ijzertijd en de Romeinse periode.

De opdrachtgever plant op het terrein 21 appartementsgebouwen met een ondergrondse parking. Hierbij wordt een deel van de buurtweg nummer 48 die uitloopt op de Koning Albertstraat, met een oppervlakte van 390,30 m² geseponeerd. Deze weg wordt heraangelegd tot een geasfalteerde insteekweg. Deze ingreep bedraagt een oppervlakte van 213 m². In het zuidwesten van het plangebied wordt een grasplein aangelegd met een oppervlakte van 188,38 m². Ten noordoosten van het plangebied wordt een plek voorzien voor infiltratie.

Op basis van bovenstaande gegevens, vooral rekening houdende met de archeologische waarden, is er sprake van archeologisch potentieel voor sites uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Er is een lage verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden met uitzondering van een veldweg.

1.5.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Gelet op het ontbreken van goed onderzochte, grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig.

1.5.4 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden onvoldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de geplande werken op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen.

Uit bovenstaande onderzoek kan niet met zekerheid gesteld worden dat er een, goed bewaarde, archeologische site aanwezig is en dat deze archeologische site bedreigt wordt door de geplande werkzaamheden. Gelet op de gekende gegevens uit de omgeving van het plangebied is de kans aanwezig dat er een archeologische site uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aanwezig is. De aanwezigheid en bewaringstoestand van eventuele archeologische sites, alsook de potentiële bedreiging, kan enkel bevestigd worden door de uitvoering van een landschappelijk booronderzoek en eventuele vervolgonderzoeken. Hierbij moeten volgende vragen beantwoord worden:

Bodem

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
 - o Wat is de aard van dit niveau?
 - o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
 - o Kan dit niveau gedateerd worden?
 - o Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
 - o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
 - o Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

Sites uit de steentijden en vuursteenconcentraties

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?
- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?
- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?
- Wat is de datering van de artefacten?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Volgens bovenstaande kan gesteld worden dat er niet voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is wel voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites voldoende kenniswinst opleveren.

Gelet op de toekomstige bouwwerkzaamheden, is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

1.5.5 Samenvatting

Naar aanleiding van de bouw van 21 appartementen gelegen aan de Koning Albertstraat 100 te Weelde, Ravels, werd deze archeologienota opgesteld. Op basis van de gegevens uit het onderzoek kunnen er geen gefundeerde uitspraken worden gedaan over de aan- of afwezigheid van archeologische sites. Wel is er een archeologische verwachting voor sites uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Om na te gaan of er effectief goed bewaarde archeologische sites aanwezig zijn, is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

2 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).....	3
Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op de kadasterkaart.....	8
Figuur 4: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM).....	10
Figuur 5: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM.....	11
Figuur 6: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart	13
Figuur 7: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000.....	14
Figuur 8: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	15
Figuur 9: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000.....	16
Figuur 10: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen	17
Figuur 11: Plangebied op de Ferrariskaart	20
Figuur 12: Plangebied op de Vandermaelenkaart.....	21
Figuur 13: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen	22
Figuur 14: Plangebied op de orthofoto (1971).....	23
Figuur 15: Plangebied op de orthofoto (1979-1990).....	24
Figuur 16: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart	28

3 Lijst met tabellen

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	25
--	----

4 Plannenlijst

Plannenlijst Weelde, Koning Albertstraat 100	Projectcode bureauonderzoek 2020-1331
Plannummer	Figuur 1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart.
Aanmaakschaal	1:10.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 2
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 3
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied en toekomstige inplanting op de kadasterkaart
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 4
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Plangebied op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	1:10 000
Aanmaakwijze	Digitaal

Datum	14-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 5
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Plangebied en omgeving op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	14-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 6
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op tertiairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 7
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:200.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 9
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 10
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op bodemkaart
Aanmaakschaal	1:2000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 11
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgeteld door Joseph de Ferraris
Aanmaakschaal	1:10 000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1771-1778
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 12
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart, opgesteld door Philippe Vandermaelen
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1846-1854
Datum	3-9-20 (raadpleging)

Plannummer	Figuur 13
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1843-1845
Datum	3-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 14
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Orthofoto (1971)
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakdatum	1971
Datum	21-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 15
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Orthofoto (1979-1990)
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakdatum	1979-1990
Datum	21-9-20 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 16
Type plan	Centraal Archeologische Inventaris
Onderwerp plan	Plangebied op CAI-kaart
Aanmaakschaal	1:1
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakperiode	2001-2016
Datum	3-9-20 (raadpleging)

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

AGIV, 2018a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2018b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2018c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2018d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootschalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2018e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschalig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

Anon, 2018. Tourisme Diest. Available at: <https://www.toerismediast.be/page-1/stad-diest/geschiedenis-van-diest/>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2018. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.

CARTESIUS, 2018. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Antwerpen, Leuven.

DOV VLAANDEREN, 2018a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2018b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2018c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEOPUNT, 2018a. GEOPUNT VLAANDEREN.

GEOPUNT, 2018b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

- GEPUNT, 2018c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEPUNT, 2018d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].
- GEPUNT, 2018e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEPUNT, 2018f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.
- GEPUNT, 2018g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.
- GULLENTOPS F., PAULISSEN E. EN VANDENBERGHE N. (1996) Toelichtingen bij de Geologische kaart van België – Vlaams Gewest, Kaartblad 15: Antwerpen
- IOE, 2018. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.
- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende*, Leuven.

6 Bijlagen